

Şeyh Hâmid-i Veli Minberinden

Hutbeler

Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi (k.s)

Kırkdokuzuncu Hutbe

Ey Cemâat-i Müslimîn!

İslâm dini insanların muâşeretlerine, yani birbirleriyle görüşüp konuşmalarına, medenî ve ictimâî bir halde yaşamalarına büyük bir ehemmiyet vermiştir.

Müslümanların muâşeretlerine samîmiyet, tevâzu', sadelik, tekellüfden azâdelik, karşılıklı muâvenet, hürmet, muhabbet, hayır-hâhlık bir asâlettir. Müslümanlıkta halk ile muâşeretin muhtelif safhaları mertebeleri vardır. Bir kısmı şunlardır:

Herkesle karşı tatlı dilli, güler yüzlü, açık kalpli olmak. Bir Müslüman dâimâ beşûş bulunur. Hiçbir kimseyi dökülü (yüzü azgın) bir çehreyle karşılamaz. Bir hadîs-i şerîfte; *“Şüphe yok ki Allâhü Teâlâ mülâyim huylu, açık sözlü kimseyi sever.”* buyurmuştur. Herkesle güzelce görüşmek, halka eziyet vermekten kaçınmak gerekir.

Bir hadîs-i şerîfte: *“Müslüman odur ki elinden, dilinden Müslümanlar selâmette bulunur.”* buyrulmuştur. Halkın eziyetlerine katlanmak, kötülüğe karşı iyilikle muâmelede bulunmak gerekir.

“Sıddıkların mertebelerini geçmek istersen, senden kesilene sen bağlan, senden esirgeyene sen esirgeme ver, sana zulm edeni de sen afvet.” buyrulmuştur.

Dargınlığa hemen nihâyet vermek gerekir. Müslümanlar aralarında bir dargınlık yüz görse hemen barışsınlar. Birbirini üç günden

ziyâde terk etmezler. Müslümanların gönüllerinde düşmanlık, kin duyguları yaşayamaz. Bir hadîs-i şerîfte; *“Bir Müslüman için helâl olmaz ki, kardeşini üç gün ziyâde terk ede.”* buyurmuşlardır.

İslah-ı beyne gayret lâzımdır. Bir Müslüman iki dindaş arasında her nasılsa bir dargınlık yüz göstermiş olduğunu görünce, aralarını bulmaya, o münâfereti gidermeye çâre aramaya çalışır. Bir hadîs-i Nebevî: *“Sadakanın efdali dargın kimselerin aralarını bulup ıslah etmektir.”* meâlinededir. Nâsın kusûrlarını araştırmamak, ifşâ etmemek, bi'l-akıs örtmeye çalışmak gerekir. Müslüman, kimsenin ayıplarını tecessüs etmezler, kimsenin şahsına ait kusûrunu meydâna çıkarıp, teşhire çalışmaz. Bunun hilâfına hareket dînen memnûdur.

Bir hadîs-i şerîfte: *“Bir kul, bir kulu setr ederse Allâhü Teâlâ da onu kıyâmet gününde setr eder.”* buyrulmuştur.

Dostları arkalarından müdâfaa, bir Müslüman lüzûm görül dükkçe dostlarını, dindaşlarını giyaplarında müdâfaa eder, onların haklarında yanlış fikirleri tashîhe çalışır. Bir hadîs-i şerîfte: *“Bir kul, kardeşine yardımda buldukça kendisine Allâhü Teâlâ dâimâ yardım eder.”* buyrulmuştur.

Nâsın kalplerini kötü zandan korumak için, töhmetli yerlerden uzak bulunmak lâzımdır. Bunun hilâfına hareket, birçok kimselerin günaha girmesine sebep olur. Nâs arasında dedikoduya münâferet vukû'una meydân verir.